

СССР УЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССРОлий Советива Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН

2 март 1972 йил, пайшанба

№ 52 (15.223). Баҳоси 2 тийя.

АНДИЖОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Андижон облатининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўтган йили пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма тармоқларида ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар.

1971 йилда давлатга пландаги 470,3 минг тонна ўрнига 527,5 минг тонна пахта, яъни пландагидан 57 минг тонна кўп пахта сотилиб, ҳар гектар ердан 28,5 центнердан ҳосил кўтарилди. Чорвачилик ҳамда қишлоқ ва совхоз ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларидаги кўрсаткичлар ҳам яхши бўлди.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эришган муваффақиятларга таяниб, СССР ташкил этилган кунининг 50 йиллигини янги меҳнат фаллари билан нишонлашга аҳд қилиб, бу йил 550 минг тонна пахта олиш, 1973 йилда эса пахта етиштириши 565 минг тоннага, 1974 йилда 580 минг тоннага ва 1975 йилда 600 минг тоннага етказиш мажбуриятини олдилар. Ҳосилдорлик гектар ҳисобига 32,5 центнерга етказилади, 1972 йилда ҳосилнинг 50 проценти, 1973 йилда 53 проценти, 1974 йилда 60 проценти ва 1975 йилда бориб 70 проценти машиналарда йиғиштириб олинади.

Пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини юксалтиришга деҳқончилик ва чор-

вачилик маданиятини ошириш, беш йиллик охиригача алмашлар энишни тўла ўзлаштириш асосида эришилади. 1972 йилда бездорлар 30 минг гектар майдонини, 1973 йилда 32 минг гектар, 1974 йилда 34 минг гектар ва 1975 йилда 37,5 минг гектар майдонини эгаллайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Андижон облати пахтакорларининг СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Область, район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига, касабаси союзи ва комсомол ташкилотларига андижонликларнинг мажбуриятларини кенг муҳофиза этиш ва шу асосда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига пахтачилик ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида юксалтириш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбориш топширилди.

Республика, область ва район газеталарининг редакциялари, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиозенитириш давлат комитетига андижонликларнинг қимматли ташаббуси оммабашиб бораётганлигини, республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг СССР ташкил этилган кунининг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақасининг боришини кенг ёритиш таъин этилди.

Шу ва бошқа тадбирлар қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини ривожлантиришга ижобий таъсир кўрсатди. 1971 йилда озуқа ва бошқа экинлар етиштириш анча кўпайди, жамоат чорвачилиги тўғрисида биринчи ошди, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва топшириш кўпайди, чорва моллари ва паррандаларнинг маҳсулдорлиги ортди. Ўтган йили чорвачилик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг рентабеллиги ҳосилга айланди.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эришган натижалар ҳақида таъин бўлган ўларнинг реза ва имкониятларини пухта таҳлил қилиб, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини янги меҳнат зафарлари билан нишонлашга қарор бердилар. 1972 йилда 550 минг тонна, 1973 йилда 565 минг тонна, 1974 йилда 580 минг тонна пахта ҳосили олиш учун, беш йиллик охирига бориб эса Батанга 600 минг тонна, яъни пландагидан 120 минг тонна кўп пахта етказиб бериш учун курашга аъми қарор қилдилар. Бу эса беш йиллик мобайнида ҳар гектар ердан олинладиган ҳосил 4 центнерга кўпайиб, ҳосилдорлик 32,5 центнерга етказилади, демакдир. Бутун беш йил мобайнида давлатга пландан ташқари 450 минг тоннадан кўпроқ пахта етказиб берилади.

Бу мажбуриятлар жуда реал бўлиб, мустаҳкам заминга эга. Илгорларнинг таърибис ҳам шундан далolat бериб турибди. Ўтган йили 51 хўжалик ва 905 бригада ҳар гектар ердан 30-40 центнер ва ундан ҳам ортиқ ҳосил кўтарди. Бу йил ҳар гектар ердан 30-35-40 центнер ва ундан ҳам ортиқ ҳосил кўтариш учун умум халқ мусобақаси ташкил этилади.

Барча қоқ хўжаликлари облатнинг ўртача кўрсаткичлари даражасига кўтаришни ҳосилдорликни оширишни асосий вазифаларидан бири қилиб қўймоқдамиз. Шу ҳисобдан биз қўшимча равишда 10 минг тонна пахта олишимиз мумкин.

Алмашлаб энишни ва навларни алмаштиришни бундан бун ҳам жорий қилиш ва ўзлаштириш, агротехника даражасини кўтариш юзасидан олий борлаётган ишлар назорат этирилади. Бу эса пахтачиларни ашаддий душман бўлган вилтти йўқотишга имкон беради.

Ўтган йили бездорлар майдонини 26,4 минг гектарга етказдик. Бу йил бу майдонларни 30 минг гектарга, 1973 йилда 32 минг гектарга, 1974 йилда 34 минг гектарга ва 1975 йилда 37,5 минг гектарга етказиб шу тариқа пахта беда алмашлаб экишни ўзлаштиришни илҳомсиза етказамиз.

Техника тараққийини тезлаштириш, муттасил юқори ҳосил олиш мажбуриятини беш йиллик охиригача ашаддий таъминлайдиган комплекс механизацияни ва илгор агротехника усулларини жорий этиш пахта етиштириш янада кўпайтиришнинг муҳим шарти бўлиб, у ҳисобини ўз вақтида йиғиб-териб олишни, планини биринчи сорт пахта ҳисобига бажаришни таъминлайди. 1972 йилда жами етиштирилган ҳосилнинг яъни, 1973 йилда 55 проценти, 1974 йилда 60 проценти, беш йиллик охирига бориб эса яъни ҳосилнинг 70 проценти машиналарда териб олинади. 1972 йилда пахтачилик меҳнат унумдорлигини 6 процент, беш йиллик мобайнида эса 30 процент оширишга эришамиз.

Пахтачилик билан бир қаторда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа соҳалари ҳам ривожлантирилади.

Беш йилликда колхозлар ва давлат хўжаликларига тўш етиштириш бир ярим баравар, сўт 1,6 баравар, туҳум деярли 3 баравар кўпайтирилди. Қорамол, қўй ва чўчқалар сони 20-30 процент, паррандалар 2,2 баравар кўпайтирилди.

Чорвачилик маҳсулотлари чорва молларнинг туғилиш ўстириш ҳисобига эмас, балки маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига ҳам кўпайтирилди. Ўғитта топшириладиган қорамолларнинг ўртача туғилиш вазиши шу йил 400 килограммга етказамиз, ҳар бир сингидан йилга соғиб олинаётган суттин миқдорини ўрта ҳисобда 200 килограмм кўпайтирамиз, беш йиллик мобайнида эса 1,9 баравар оширамиз.

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш, чорвачилик ва паррандачилик маҳсулдорлигини ошириш юзасидан олган социалистик мажбуриятлар ҳар бир колхозчи, совхозларнинг ҳар бир илҳомини, облатнинг барча меҳнаткашларини қамраб олиш, бу муҳим ишдан ҳеч кимнинг четда қолмаслиги учун ҳамма чораларни қўрамиз.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш ва биринчи навбатда пахтачиликнинг тез суръатлар билан ривожлантирилиши хўжаликларнинг экономикасини янада юксалтириш, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлиги ва маданий даражасини янада кўпроқ оширишга имкон беради.

Андижон облатининг пахтакорлари жонанок партиямиз ва Совет ҳукуматимизни ишонтириб айтадиларки, улар партия ташкилотлари раҳбарлигида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейини янги меҳнат зафарлари билан нишонлайдилар. КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга оширишга ўларнинг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

БАҲОР ТОНГИ ШУЕРДА ОТГАН

Н. СЕМЕНОВ,

КПСС Ленинград шаҳар комитетининг секретари.

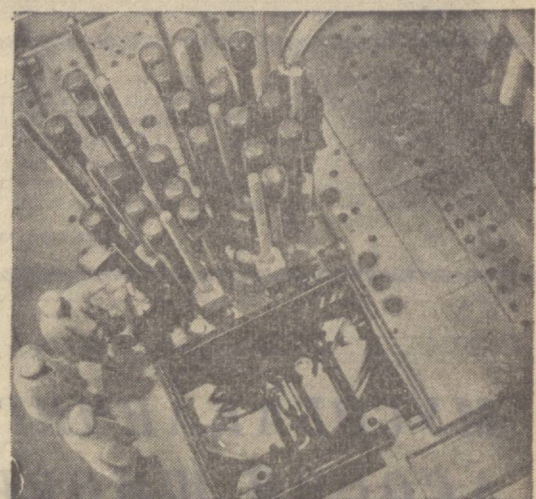
Улуғ Ленин шаҳри меҳнаткашлари иссониятининг баҳор тонги худуди бизнинг шаҳримизда, Нева кўрғоқларида биринчи бор отгиллиги билан беҳад фахрланайдилар. Шаҳримиз тарихан йirik илмий ва санат маркази сифатида таркиб топган. Бугунги кунда Ленинград шаҳри корхоналари мамлакатда ишлаб чиқариладиган буг ва гидравлик турбиналарнинг ярмидан кўпрогини, электр машиналари ва полиграфия ускуналарининг учдан бир қисmini етказиб бермоқда. Нобб приборлар ва материаллар ҳам қўли гул ишчиларимизнинг ақли-заковати билан чиқаришмоқда.

Шаҳримизда тўрт юзга яқин илмий ва конструкторлик-лойиҳа ташкилотлари бўлиб, уларда энг замонавий техника яратилади. Мазкур илмий муассасаларда СССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолари ва муҳбир аъзоларидан 120 киши, икки мингта фан доктори, ўн уч мингта энг фан кандидатлари самарали меҳнат қилмоқда.

Ўтган йиллар илмий-техника тараққийи йўлида катта одим ташланди. Шунинг айтиш қиёқки, ўтган беш йил мобайнида шаҳар сановатининг ишлаб чиқариш ҳажми 35,5 процент ошган ҳолда, ишчилар сони бир меъёрга турди. Бунга меҳнат унумдорлигини ўстириш йўли билан эришдик.

Ленинград муҳри босилган маҳсулотларнинг базори ҳаммаша чаксон. Санат корхоналари ишлаб чиқарётган 500 хилга яқин буюм давлат Сидат белгиси билан ўтмоқда. Маҳсулотларимизни жаҳоннинг тўқсон мамлакатли сотиб олмақда.

Ишлаб чиқариш жараёнлари марказлашиб, итисослашайтган-

РОССИЯ ФОТОЙИЛНОМАСИ

«Планета» нашриёти СССР ташкил этилган кунининг 50 йиллиги арафасида иттифод республикаларга бағишлаб фотоальбомлар чиқармоқда. Унда мамлакатимиздаги қардош халқларнинг дўстлиги, мамлакатда юз берган улкан ўзгаришлар ҳинов қилинади. Эътиборингизга ҳавола қилинаётган кадрларда «Россия» альбомидан «Тинчлик атоми», «Нефтичи» номли суратлар келтирилган.

ЧЎҚҚИЛАР САРИ

сомол-ёшлари ўтган беш йиллик планини мўддатидан илгари ба-жардилар. Коллективизм, шу жумладан бизнинг бригадамиз меҳнат унумдорлигини ошириш, иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун кураш, қурилиш-мон-таж сифатини яхшилаш табиаб-буси билан чиқилди. Бригадамизда меҳнат унумдорлиги планда кўзда тутилганидан 24 процент кўпайди. Беш ярим минг сўмлик материал тежаб қолди.

Биз иккита электрлизи кор-пусини барча ёрдамчи объект-лар билан бирга фойдаланиш-га топширишимиз керак. Бу корпусларнинг ҳар бири бун-дан 30 йил илгари мамлакатим-мида қурилган битта заводга тенг келади. Бу ишнинг осон эмаслиги шундан ҳам кўриниб турибди. Биз бу қийинчили-

ларни билишимиз, ҳаммаша ян-гилликка интилишимиз, маҳора-тиз билан енгмоқдамиз.

Ҳозир бутун қурилишда кон-струкцияларнинг ҳафтилик-сут-тали график бўйича етказиб бериш системаси таоминлаш-тирилмоқда. Ҳар бири киши ўз-ушасида иш вақтидан унум-ли фойдаланишга ҳаракат қи-лади. Бригадамиз ишчилари ик-ки ва уч ўхшаш касбини эгалла-ганиликлари туфайли бизда бу-йиш осон кўчмоқда. Николай Селевачик, Василий Матвеев, Михаил Кокоров, Геннадий Лушков сингари қўли гул иш-чиларимизнинг маҳоратига ҳамма тасанно айтмоқда.

Биз шундай бир нарсани қонда қилиб қўйганмиз: тақри-бали ишчи ишта янги келган кишига ўзининг бор ҳунарини, тажрибасини ўргатади. Шу бо-

исдан ҳам ишчиларимизнинг қўлини икки-учтадан касб эгаллаш билан бирга илҳом-лар мактаблари, техникум ва институтларда билимларини оширишмоқда. Менинг ўзим ҳам техникумда ўқийман. Ле-кин Г. Лушков ҳаммаимиздан ўзиб кетди. Бизга ишта кел-гунга қадар ҳеч қанақа икти-сос йўқ эди. Ҳозир туртга жу-да зарур касбини эгаллаб олди.

Узаро ёрдам, билимга ча-қоқлик коллективизмиз ҳаёти-нинг қонунидир. Ахир, коллек-тивизмиздаги 28 кишидан 13 киши комсомол аъзоси, беш-киши партия аъзоллигига канди-дат-да! Бригадамизнинг деярли ҳамма аъзолари — кекачи че-гарачи солдатлар. Собик жанго-вар командирларимиз қурилиш-га меҳмон бўлиб келишганида, Красноярск қурилиш — запас-даги чегарачи солдатлар қури-лиши, деб бежиз айтишмайди.

Куч-гайратимиз — тўлаб-тош-ган, қийинчиликларда тоблан-ган биз ёшлар беш йиллик чў-ққиларига дадил чиқиб боравер-миш.

И. ЧУПРОВ,
«Красноярскколхозстрой»
трести 49-бошқармаси ком-
сомол-ёшлар бригадаси-
нинг бошлиғи.
Красноярск шаҳри.

КУН ТАРТИБИДА—МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИ МАСАЛАСИ

1 март кун, Тошкентда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети меҳнат ресурсларидан фойдаланиш давлат комитети органига ходимларининг республика кекачи бўлиб, Кекаш қатнашчилари бўлган иш йўналишини ва беш йилликнинг иккинчи йилдаги вазифаларини муҳофиза қилдилар. Давлат комитетининг раиси Е. Т. Зокиров доклад қилди.

Кекашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров нутқ сўзлади.

(ЎЗАТ).

ШАЙХ МУЖИБУР РАҲМОН МОСКВАГА КЕЛДИ

ТБИЛИСИ, 1 март. (ТАСС). Бангладеш Халқ Республикасининг Бош вазир шайх Му-жибур Раҳмон Москвага бора-туриб бугун эрталаб бу ерга келди.

Бангладеш Халқ Республикаси, Совет Иттифоди ва Грузия ССР давлат байроқлари билан безатилган Тоилиси аэропорт-ида меҳмонни Грузия ССР Ми-нистрлар Советининг Раиси Г. Д. Жавахишвили, Министр-лар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, республика тапши-ишлар министри Ш. Д. Кекаде-ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Мужибур Раҳмон қисқа вақт-дам олганидан кейин Тбилиси-дан Москвага жўнаб кетди.

Бангладеш Халқ Республи-касининг Бош вазир шайх Му-жибур Раҳмон Совет ҳуку-матининг таклифига буювон-расмий визит билан мамлакатим-изга келди. Уни Москва қиз-гин кутиб олди. Пойтахтнинг Внуково аэропортига олиб бо-ридан кўчалари Бангладеш Халқ Республикасининг ва Со-вет Иттифодининг давлат бай-роқлари билан. «Совет Итти-фоди билан Бангладеш халқлари ўртасида дўстона муносабатлар ривожланишини ва мустаҳкам-

ланаверсин!», «Дўст Бангла-деш халқининг вакилларига қиз-гин салом!» деган сўзлар бил-дан транспарантлар билан бе-затилган эди.

СССР Министрлар Совети-нинг Раиси А. Н. Косигин, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский, СССР Ми-нистрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. Н. Новиков, Ўзбекистон Республикаси Раис-и А. А. Грозно, Б. П. Бу-гачев, СССР Министрлар Совети тапши иқтисодий алоқалар дав-лат комитетининг раиси С. А. Сначков, СССР министрлари-нинг ўринбосарлари М. Р. Кузьян, Н. П. Фирюбин, СССРнинг Бангладеш Халқ Республикасидаги элчиси В. Ф. Попов, бошқа расмий кишилар олий меҳмонни кутиб олиш учун Внуково аэропортига кел-дилар.

Кутиб олиш учун келганлар орасида Бангладеш Халқ Рес-публикасининг СССРдаги эл-чиси Шамсур Раҳмон ва Хи-ндистон Республикаси нинг СССРдаги элчиси Кришнаро-Шиварао Шелванкар ҳам бор эди.

Самолёт қўниб, марш садо-лари остида аэровокзал биноси олдида келади.

А. Н. Косигин, Д. С. Полян-ский ўртоқлар, кутиб олиш учун келган бошқа кишилар — Му-жибур Раҳмонни ва унинг ҳамроҳ-ларини самимий табриқлайди-лар.

Иккала мамлакатнинг давлат гимнлари анграйди.

Мужибур Раҳмон билан А. Н. Косигин саф тортиб тур-ган фахрий қоровул олдилан Утадилар.

Москва меҳнаткашларининг аэропортда тўпланган вакиллари Мужибур Раҳмоннинг қизгин табриқлайдилар.

Бош вазир мутоқиқчилар эскорти ҳамоҳудлида аэро-дромдан Кремль томон, ўзига ажратиб қўйилган резиденция-га йўл олди.

Тапши ишлар министри М. Абдуе Самал, план комиссияси раисининг ўринбосари доктор Нурид Ислом, Бош вазирнинг сийсий масалалар бўйича се-кретари Туфайил Аҳмад, тапши ишлар министрлигининг се-кретари С. А. Карим, молия ма-нистрлигининг секретари Ма-тиул Ислом, тапши ва ички сав-до министрлигининг секретари Нур Муҳаммад, министрлар кабинетининг ишлар мудри Хасан Ташфиқ Имом Мужибур Раҳмон билан бирга келдилар. (ТАСС).

БУХОРО ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ АҲДИ

БУХОРО, 1 март. (ЎЗАТ). Бу-гун Бухорода қишлоқ хўжалик илгорларининг облати кекаши бўлиб.

Кекаш қатнашчилари Бухоро облати колхоз ва совхозлари-нинг янги беш йиллик биринчи йилдаги хўжалик фаллигини янгилашдирилар ва КПСС Мар-казий Комитетининг СССР та-шкил этилганлигининг 50 йил-лигига таъбирларич тўғрисидаги қар-ори асосида 1972 йилдаги вази-фаларни б. гиладилар. Область

партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев доклад қилди.

Кекашда тўғрисида беш йил-лигининг иккинчи йил учун со-циалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Область қишлоқ хў-жалик илгорлари янги марраларни белгилаб, бу йил камда 500 минг тонна-давлат планда кўр-сатилганидан 100 минг тонна ор-тиқ пахта етиштириб, сотишга қарор бердилар.

Кекашда КПСС Марказий Ко-митети Сийсий бюроси аъзоли-ги

га кандидат, Ўзбекистон Компар-тияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Раши-дов нутқ сўзлади.

Кекашда Ўзбекистон Ком-партияси Марказий Комитети бю-росининг аъзолари А. Д. Бесча-нов, О. У. Салимов қатнашдилар.

Шу кун тантанали вазиятада «Советская Бухара» газетасида «Хурмат Белгиси» орденини та-пшириш маросими ўтказилди. Го-шета область меҳнаткашларини

коммунист руҳда тарбиялаш, уларни маданий ва хўжалик қу-рилиши вазифаларини бажариш-га сафарбар қилиш соҳасидаги самарали ишлари учун ва газе-тининг 50 йиллиги муносабати билан шу орденини олишга сазовор бўлган эди. Юксан мукофоти

КПСС Марказий Комитети Сиб-сий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марна-зий Комитетининг биринчи се-кретари Ш. Р. Рашидов топшири.

СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини меҳнатда муносиб ютуқлар билан кутиб олишга интилаётганлар сафи кун сайин кўлоч ёзмада. Тошкентдаги 2- пойфал фабрикасининг ишчилари М. Просвирева ва Т. Фоилова (юқорида), Чирчиқ шаҳридаги «Ўзбекхиммаш» заводининг тоқари Н. Симонович ўртоқлар смена топшириқларини муттасил ошириб бажармоқдалар.

А. Тўраев фотолари.

Ленинграддан хат

МУСОБАҚАНИНГ АСОСИЙ ШИОРИ

Тошкент тўқимачилик комбинати билан Ленинград «Красная нить» тўқимачилик комбинати ил йнгува фабрикасининг тўқимачилари ўртасида беш йиллик иккинчи йили учун тузилган социалистик мусобақа туғилган шартнома шунинг тўрт нафар ишчи низолаб, расмий ишга ўтдилар. Ўзбекистон пойтахтининг делегацияси бултурги иш якунларини чиқаргани ва мусобақалашаётган коллективлар СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини меҳнатда қандай совғалар билан кутиб олаётганлиги тўғрисида дўстлар билан келишиб олгани Нева бўйидаги шаҳарга келдилар.

Икки корхона тўқимачилари йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш, бултурдаги нисбатан уч ярим йилдан фалтак ошмишча ил тайёрлаш мажбуриятини олганлар. Йилнинг фалтак ил пландагидан ташқари тайёрладилар.

Корхоналар коллективларининг дўст туғилганлигидан аниқ бўлди. Бу дўстлик катта иттифоқ сўзига берди. Ленинград индустриясининг ветерани — «Красная нить» комбинати Ўзбекистонда тўнғич ил тайёрловчи корхона барпо этишда ердан берди. Дўстлардан олган чизмаларга биноан Тошкентда ил ўрайдиган автоматлашган по-

ток линиялар, фалтакка ёрлик ёпиштирадиган автоматлар, машиналарнинг деталларини юқори частотали ток билан тозалайдиган установкалар жорий этилган. Ўзбекистон тўқимачилари ўз қадронларининг тажрибаларини ўрганиб олиб, ҳозирда ленинградликлар билан бемалол мусобақалашмоқдалар. Меҳмонлар «Красная нить» партия-хўжалик активида сўзга чиқиб, беш йиллик биринчи йили планини муваффақият билан бажарганлигини мазмунлиқ билан маълум қилдилар.

Тошкентликлар — мастер ёрданчилар Ш. Шофайезова ва А. Халилов уйга қайтиш олдидан Ленинграднинг Ф. Федотов ва П. Рудакова бошчилигидаги коллективлари билан мусобақалашиб тўғрисида бригада шартномаларини туздилар. Тўқимачилар пландагидан ташқари, бир неча ўн тонна малава ишлаб чиқариш, махсусот сифатини ошириш, хос ашёни тегиш, ёш ишчиларнинг маҳоратини ошириш мажбуриятини олдилар.

Илгари бўлиб келгани сингари бундан буён ҳам дўстлар орттириб тажрибаларини бир-бирлари билан баҳам кўришди.

Е. ВОСКРЕСЕНСКАЯ,
В. ГАНШИНА,
ТАСС мухбирлари,
Ленинград.

ХАВАРНАТ ХАВФ-ХАТАРСИЗ БЎЛСИН

Мамлакатимизда шу беш йилликда автомобилсозлик тагин ҳам тезроқ ривожлантирилди. Тошкентда қандай автомобил гигаити барпо этилди, юк автомобиллари ишлаб чиқариш ва жаҳонда энг йирик корхона — Кама заводи қурилиши кенг авж олдирилди юборилди. Юк автомобиллари ишлаб чиқаришнинг структураси ўзгарди: қурилишда, санатда, қишлоқ хўжалигида автомобилларнинг гонг зарур бўлган даражада узоқ йўлларни босиб йўқонилганлиги кўпайтиришга алоҳида эътибор берилди. Беш йилликнинг охирига бориб, энгил автомобиллар ишлаб чиқаришнинг ўзи 1970 йилдаги нисбатан қариб йўрт баравар кўпайтирилди.

СССРда автомобил транспорт пасажирилари ташини ҳақиқатини қилганини қилиши ўзидек транспорт бошқа ҳамма турлари орасида биринчи ўринни эгаллади. Мамлакатдаги бутун автомобиллар сонини қараб боради. Бу эса совет халқининг тобора ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини қондириш соҳасида қишлоқ жуда катта қадмидир. Қисқа қилиб айтганда, транспортнинг пасажирилари хизмат қилаётган тезроқ ва шинам хили турмушимизда тобора кенг ўрин олди.

Бироқ шу билан бир вақтда автомобиллар парининг бунчалик тез ўсиб бораётганлиги кўча ва йўлларда қатновнинг узилсиз ва хавф-хатарсиз бўлишини таъминлашни тақозо этади. Шаҳар ва қишлоқларимиз машиналарнинг бунчалик кўпайиб кетишини таъминлаш учун тайёри.

Магистралларнинг жуда кўп тармоқлари ҳозирги вақтининг ўзидек транспортга тўлиб кетаётганлиги ҳақиқатини нормал ҳолда ташкил этиш учун атиги ярми бараварга жавоб бера олади. Айни бир вақтда бир қўнанинг ўзидан юк машиналари ва энгил машиналар, троллейбуслар, трамвайлар, автобуслар ва йўловчилар қатнаб туради. Ақалли шундай фактнинг ўзи нимадан далолат беради?

Тошкент Ленин районидикинчи Олтинкўл тор қўчаси ёғмоқ комбинатининг мухоналарига, темир-бетон буюмлар заводида, 11-туғруқхона ва 154-мактабга олиб боради. Бу кўча бир вақтлар шомилий асфальтланган эди. Эндиликда унинг кўп жойлари асфальтланган бўлиб қолди. Ваҳоланки, бу кўчадан қанчадан-қанча панел ташувчи катта юк машиналари ва энгил автомобиллар кеча-кўнунда қатнаб турибди. Икки томонда йўлка бўлмаганлиги сабабли йўловчилар кўнанича қатнов йўлдан юришади. Халқот рўй бериши ва бахтсиз ҳодиса хавфи бўлиши турган гап.

Шу саник-тўққиз йил мобайнида автомобиллар оқими бешинг қатнов қўнанича келадиган камда бир ярим-икки баравар ортди. Шаҳар шартотида бу муудат жуда ёзилди ўтиб кетди. Ҳозирги вақтда ҳақиқатини хавф-хатарсиз бўлиши тўғрисида гап юритар эканмиз, узоқ келадиган тўғрисида ҳам бош қотиришга тўғри келди.

Статистика автомобилсозлигининг ҳозирги даражасида ҳам авариялар проблема бўлиб қолаётганлигидан ва уни ҳал этиш жуда катта динқат-эътибор беришни талаб қилаётганлигини тақозо этади.

Республикамизда йўл тран-

спорт ҳодисалари бўлиб турибди, бунинг оқибатида ярадор бўлганлар, ҳалок бўлганлар ҳам бор. Бундай воқеалар оилага ғам-ташвиш, халқ хўжалигига эса катта зарар келтирмоқда. Рўй берган воқеаларнинг турдан бир қисидан кўпроги йўловчилар айби билан содир бўлди, шулардан ҳар ўн кишидан тўққизтаси маст ҳолда бўлган. 1572 ҳодиса вақтида ҳайдовчилар ҳам маст бўлган. Мама комкрет фактлар келтирайлик.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг ўқитувчиси Э. Қосимбоев 1971 йил 17 декабрда маст-алас ҳолда ўз автомашинасини ҳайдаб кетаётган ва Чертанцев қўчасидан ўтаётганда уни давлат автоспектисини ҳодимлари ўз вақтида пайдо қилишди. Чимбойдаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг тракторчиси О. Бойниёзов 30 декабрда кўчи кечқурун бирқанча одамни тракторга тиркалаётган аравага ўтиригизган. Ваҳоланки, бундай қилиш қатъиян ман этилади. Бунинг устига у гирт маст бўлган. Натияжада арава ағдарилиб, совхознинг бир ишчиси майиб-мажруҳ бўлган.

Бахтсиз ҳодисалар турли сабабларга кўра рўй беради. Чўночи, машинани ҳайдовчилар йўлнинг хатарли участкаларида тезликни ошириб юборадилар, эътиборсизлик қиладилар, қорраҳаларни кесиб ўтиш вақтида белгилаб қўйилган қондаларга риоя қилмайдилар. Йўловчилар эса белгиламаган жойларда қўнани кесиб ёки ундан чопиб ўтишга урунадилар, жамоат транспорт тўхтаб турганлиги орасида қўнанинг машиналар қатнайдиган қисмига ўтиб оладилар, парилон хотирлик ва эътиборсизликни йўл қўйдилар. Шу билан бирга юқорида айтиб ўтганимиздек, машина ҳайдовчилар ҳам, йўловчилар ҳам баъзи ҳолларда иччи олган бўлади.

Қўнани авариялар йўллардаги намгарчилик ва тийнгоқ сабабли ҳам рўй беради. Айни бир вақтда машина ҳайдовчилар ва йўловчиларга болғич бўлмаган ҳоллар ҳам йўқ эмас. Масалунки, бу йил қиш анча оғир келди. Ленин Тошкент шаҳар иқроия комитети, айрим йўлчилари бу йилги қиш мавсумида махорат қўрашди, оператив ишлабмаганлиги бир қанча дақиқалар келтириш мумкин. Иккунининг хизмат бўлимлари 1968—1969 йилги қаттиқ совуқлардан ўзларига тегишли сабоқ чиқариб олдилар, кўча ва майдонларни, айниқса йўлкаларни тозалаш учун лозим даражада тайёргарлик кўрмдилар. Бунинг оқибатида эса йўловчилар йўлқиб қўлаб майиб бўлди, тийнгоқ орасида шаҳарнинг қатно маркази қўчаларида ҳам авариялар рўй берди. Бу ҳолат ўз париларини қиш мавсумига яхши тайёрламаган, бузуқ машиналарнинг йўлда чиқараётган ҳамда поқулаи об-хаво шаротида эътиборсизлик ва эҳтиётсизликни йўл қўйётган машина ҳайдовчиларга нисбатан талабчанлик қилмаётган транспорт хўжалиқларининг раҳбарларини айбон соқит қилмайди, қўча қатнови қондаларини бузаётган йўловчиларнинг ҳам бунда ўзларига яраша айби бор.

Автоспектисларнинг бераётган ахборотлари, ўтказилаётган жуда кўп рейдлар ва донор-январь ойда аварияларга қарши кураш юзасидан ўтказилган ойдиннинг натижалари ана шулардан далолат беради. Бу ойлик йўл-транспорт

ҳодисаларининг миқдори н муайян даражада камайтиришга, техникани эҳтиёт қилишга ва одамларни ҳалотадан сақлаб қолишга ердан берди ва бераётганлиги шак-шубҳасиздир. Бироқ қанча ҳайдовчиларни тайёрлаш ҳамда уларнинг энг яхшиларини танлаб олишни яхшилаш, транспорт воситаларини тақомиллаштириш ҳамда уларнинг бешикта бўлиши устида контроллик ўрнатиб, давлат автоспектисини хизматини техника воситалари билан таъминлаш тўғрисида гапирар эканмиз, йўловчиларнинг ҳалок бўлиши ва майиб бўлишига йўловчиларнинг хатти-ҳаракати сабаб бўлаётганлигини айтиб ўтиш жуда муҳимдир.

Бу ўринда шунини айтиб ўтиш керакики, беистисно ҳар бир киши қўлики қолғариданоқ кўча ва йўлларда қатнов нитизмони ҳамда қондаларига қаттиқ риоя қилиш ҳамда уни ҳурматлаш шартларида тарбиялансин. Ана шу қондаларни онгли равишда бузганлик учун жарима солиш керак. Бу қонда республикамиз шаҳарлариди қўлаб келди. Айрим оғир ҳолларда эса кенг жамоатчилик иштирокиди хатто оқиш сўз қилиш зарур. Бу талбир эса деярли қўлаб келмаптир.

Давлатимиз қатновнинг тез ва хавф-хатарсиз бўлиши учун зарур ҳамма шарт-шароитларни яратиб беришга жуда кўпалаб маблаг сарфламоқда. Турли хил жойларда қўчадан ўтиш шарт-шароитлари яратилди, ерости йўллари қўрилди, қўча ҳаракатини тартибга солиш учун хатто электрон-ҳисоблаш мосламалари жорий қилина бошлади. Хуллас, техника тақомиллашиб бормоқда. Бироқ техниканинг ўзи билан проблемани ҳал қилиб бўлмайди. Қатнов қатнашини бўлган кишининг ўзига жуда кўп нарсаси болғич. Уни кўча қондаларига риоя қилиш руҳида тарбиялаш ва ўқитишга биринчи навбатда эътибор бериш талаб қилинади. Шунинг учун ҳам мазкурда биринчи даражада қўча қатнови қондаларини ўргата бошлаш вази-фаси муҳим ўринга қўйилди.

Халқ маорифи органлари, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари бу ниди ўз зиммаларига оқлатилган бурчин лозим бўлган даражада бажармоқлари керак. Давлат автоспектисини ҳодимлари эса бу ниди малакали ердан ва мадда қўраштин учун ҳамини тайёрлар. Кези келганда шунини ҳам айтиб ўтиш керакики, қўча қондаларини ўргатиш мактаб программасига киритиш ва ҳамма мактабларда қатновнинг хавф-хатарсиз бўлишини таъминлаш бурчалари ташкил этиш республика ҳукуматининг махсус қарориди кўзда тутилган. Бу қарор билан республика Маорифи министрлиги зиммасига ҳам аниқгина мажбуриятлар оқлатилган.

Қўча ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш мақсадида бу сафар ўтказилаётган ойлик вақтинчалик ёки кампания тартидаги тадбир деб ҳисобланмайди. Бу иш муайян мақсадни қўзлаган ҳолда планли олиб борилиши керак. Ойлиқни ўтказишдан мақсад — аварияларнинг сонини минимум даражада камайтириш, қўча ҳаракатининг транспорт ва йўловчиларга хавф-хатарсиз бўлишини таъминлаш учун барча зарур шарт-шароитларни яратилишидир. Пировард натижада гап нисон ҳаётини сақлаш устида боради.

Х. ЯХЕВ,

Ўзбекистон ССР ички ишлар министри.

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ ҚУРИЛИШИДА

ДАДНИ ҚАДАМ

РЕПОРТАЖ

Тошкент тарихида янги саҳифа очилмоқда. Метрополитен қурилишига қўл ўрилди, ҳозирдан тупроқ ишларини бажаришга киришилди. Баҳор нафаси уфурга бошлаган бугунги кунда шаҳарнинг гериб-жанубий қисмида компрессор машиналарининг овози эшитилиб қолди. Компрессорнинг ҳаракатга келиши билан метрополитеннинг бўлажак Фарход станцияси зонасида аналити ишга киришилди.

...Электр ердамида ишлайдиган болгалар ер юзасидида муз қатламни титратиб кўйишмоқда. Темир қалпоқ кийган йигитлар каттакор ишга биринчи бўлиб қўл урганларидан хурсанд. Машинасти Василий Федорченко метрополитен қурилишининг дастлабки қаҳрамонларидан бўлади. У станция зонасида шахта қуриладиган жойдан, биринчи марта, дастлабки куб метр тупроқни қазиб олишга муваффақ бўлди. Шу билан метрополитен қурилишида тупроқ ишларини бажаришга қўл ўрилди.

Атроф яланглик. Кунчиқар томонда кўп қаватли уйлар савлат тукиб турибди. Қўнотларда трамвай излари. Вагонлар ўтиб турибди. Ленин трамвай бекатида одам кўп. Умуманан ўйламиз: яхши йиллар ниде бекатларда одамлар бунчалик кўп тўпланиб қолмас. Метро поездалар уларнинг хизматига қозир бўлиб туради. Бу ердик ишларга раҳбарлик қилмаётган мутхассис билан танишмас одам. «Гравитационметро-строителни 2-отряди участка бошлиғи Николай Антонович Морозовнинг номини эшитгангиди, ўзи билан биринчи марта учрашиб турибмиз.

Николай Антонович бу ердик ишларнинг бориши билан таниш-тирдик... Бир вақтлар анҳор ўтган ялангликнинг егинисидида биринчи шахта қурилатди. Диаметри 6 метр келадди. Турли кесб эгалари топширилган ишни қамолти тезкорлик

Уша ерга бордик. Участка бошлиғи борғунимизча, Павел Эниснинг мадҳини қилди. Абакан — Тайшет темир йўли қурилишида кўп тажриба орттирган йигит. Оҳангарон дарёсини кўп километри туннел орқали янги узанди оқишда ҳам қатнашган. Мана бугун Тошкент метрополитени қурилишининг дастлабки ишларига қўл ўрилган жойда энг шимариб меҳнат қилмоқда.

«Павел Энис метросозлар даврасида мактовлиқ дейилганга бор экан. Ишчи уи смендада ташкил қилибди... Бригадир проходоқчилар ишдан мамнулигини таъкидлади. Павел Янис биринчи кундан ишга астойдил киришди. Метросозликда тобланаётган Николай Зубаров билан Элдор Байрамқуловнинг гайрати зўр. Улар бошқик коллективлар, Вениамин Брусицин навбатчилик қилмаётган электрчилар ишчи дақиқа сайин жадаллаштирмоқдалар.

Николай Антонович билан сўхбатимиз қизиқ қолди. Ундан тупроқ қазиб чиқариш тадбирларини қўраётганлиги билиниб турибди.

— Шахта қурилишида Павел Энис бригадаси зарбдорларча меҳнат қилмоқда, — дейишди.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

ЯХШИЛАР НОМИ УЧМАЙДИ

УЧ МАРТА СОЦИАЛИСТИК МЕХНАТ ҚАҲРАМОНИ
ҲАМРОҚУЛ ТУРСУНҚУЛОВ ТУҒИЛГАН КУНГА 80 ЙИЛ
ТУҒИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

партия номини шарафлашни муқаддас бурч деб биларди, кўп миллатли халқлар дўстлигини севарди, қадрларди. Билганларини ўзгаларга ўргатади, билмаганларини бошқалардан ўрганадиган камтарин киши эди.

Кўнларнинг бирини Москвада, Қизил майдонда учрашиб қолдик. Отанинг кайфияти чоғ эди. Маълум бўлишича, СССР Олий Советининг бир гуруҳ депутатлари билан Б. И. Ленин макбарасини зиёрат қилиб чиққан экан. Шу палла нотаниш кишилар отани кўрашб олишди. Бировлар унинг нурли чеҳрасига, бировлар эса кўнисида порлаб турган олтин юлдузлар, орденларга сўқла-

ниб боқарди. Сўхбат бошланди. Ота Ўзбекистонимиз, ўзбек пахтакорлари тўғрисида гурур билан сўзлади. Сўхбатдошлар эса галлачилиқ, қорва-чилик ҳақида гап қотишди.

— Сизни яхши биламиз, — деди украиналик дўстлар, — Ҳамроқул Турсунқуловсиз, ўзбек халқининг фахрисиз... Узаро текшириш бригадаси аъзолари билан мусобақадаш Тожикистон ва Туркменистон пахтакорлари даврасида бўлганмишда ҳам ота тўғрисида дилқушод сўзларни эшитдик. Ҳа, умрбўқий инсон одамлар орасида ана шундай яхши ном қолдириб кетди.

Ҳамроқул Турсунқулов ҳалол меҳнатчи, халқ партия ишига садоқатлиги билан Қўшчилар тўғрисидаги аъзолигидан йирик, кўп тармоқли хўжалик раҳбари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси даражасига кўтарилди. У ўзининг бутун иш фаолиятида партия ташкилотига, меҳнатқаш-вар оммасига таянди. 1935 йилда Ўзбекистоннинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевнинг тақдими билан Янгийўл районининг Шуралий қишлоғига келган ота умрининг охирига қадар шу ерда ташкил топган колхозга раислик қилди. Дастлабки йилларда хўжалигининг 225 гектар пахта ери бўлиб, гектаридан 5-6 центнердан ҳосил олинган эди. Асосий иш қуроли 16 от, 6 хўкис эди.

Ота бошчилигидаги колхозчи-деҳқонлар партия қўрсатган йўлдан бориб, янгиликка илқос қўйиб тездаёқ колхозини машиналарга таъинган, юқори ҳосилли хўжаликка айлантирди. Ҳозир Ҳамроқул Турсунқулов номи билан аталган колхоз йилга 5 минг тонна атрафида пахта, салкам бир ярим минг тонна каноп, 150 тонна гўшт, 500 тонна сўт тайёрляпти. Бу ерда замонавий услубда шаҳарча бунёда келтирилди. Меҳнатқашларнинг турмуши бекбёс даражада яхшиланди. Колхоз ишлаб чиқариш комплекс механизациялашди, экономика юксалди.

Партия ва ҳукуматимиз отанинг хизматларини юксек даражада тақдирлади. СССР Олий Совети Президиумининг фармони билан уга уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унони берилиди, олти Ленин ордени, ўн битта бошқа орденлар ва медаллар билан мукофотланди. Ҳамроқул Турсунқулов узоқ йиллар давомида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР ва СССР Олий Советларининг депутат бўлиб турди.

Ҳамроқул ота халққа, партияга хизмат қилиши ўзининг муқаддас бурчи деб билидиган қадрларининг катта оярдиган тарбиялаб қамолотга етказишда меҳрибонлик қўрсатди. Раҳмонберди Йўлдошев, Усатбой Мўраев, Бурхон Султонов, Ёқубжон Сариев, Тўхтасин Топилов, Насриддин Мирзаёв, Мамат Камолов, Тошанбай Темиров, Райимберди Йўлдошевлар ота изидан бориб, пахтачиллик, қорвачилик, пиллачилик, галлачилик, богдорчилик ва бошқа соҳаларда фидокорлик билан иш тутмоқдалар.

Ҳамроқул Турсунқулов номи колхозда ташкил қилинган меҳнат музей одадий дехкон босиб ўтган, давлат арбоби даражасига олиб келган ҳаёт йўли ҳақида муфассал хикоят қилади. Стендларга қўйилган 3 мингта яқин фотосуратлар, ҳужжатлар, гувоҳномалар бу ерга келган совет кишиларидидагина эмас, айни кезде ҳоринки мамлакатлардан келган арбоблар, сайёҳларда ҳам катта қизиқиш туғдиримоқда. Улар шундай

улуг инсонни тарбиялаб қамолотга етказган Ўзбекистон партия ташкилотига, ўзбек халқига миннатдорчилик сўзларини изҳор этмоқдалар. Музей меҳнатқашларни, хусусан ешларни меҳнатсеварлик ва жасорат руҳида тарбиялашда ўзига хос мактабга айланди.

Ҳамроқул ота қолхоз аъзоларига кўклар экин кампаниясини шай бўлиб кутиб олиш, техникани, уруғликни вақтида тайёрлаш, деб таълим беради эди. Отанинг шоғирлари шу йўлдан борапти. Колхозда 1972 йил мўл ҳосилига тарафда ишлари қучайтириб юборилди. Тракторлар, севалкарлар, осма ва тиркалма агрегатлар ремонтни тугаллаган, минерал ўғитнинг асосий қисми ташиб олинди, далага органик ўғит чиқариш қучайтирилди. Қайси пайкалга чигит, қайсига бошқа экинлар экилиши аниқлаб олинди. Чорва қишлово бекхатр ўтказилди. Сабзавоткорлар, пиллакорлар, галлакорлар, бог-бонлар ҳам қизгин ишга киришди.

Уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номи колхоз меҳнат аҳли тўққизинчи беш йиллигининг иккинчи босқичида ҳор қачонгидан яхши ишлайдиган, пахта, пилла, дон, гўшт, сўт ва бошқа маҳсулотларни кескин кўпайтириш билан янги галабаларга эришадилар.

М. НАЗАРОВ,
Тошкент области Янгийўл райони.

КРИСТАЛЛНИНГ ВАЗНИ 10 КИЛОГРАММ

СССР Фанлар академиясининг металлургия институтидида 10 килограммли вольфрам монокристалли етиштирилди. Пазма-ёйли қиздириш методи билан уни олишга муваффақ бўлинди.

СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Е. М. Савиничин ТАСС мухбирига маълум қилдики, вольфрам, молибден ва қишқиллик билан эрийдиган бошқа металлларнинг монокристаллари ўзининг гонг муваффақлиги вакидан галати меҳаник хоссаларга эга. Уларга ишлов бериш осон. Техниканинг қўлига соҳаларида бу хоссанинг аҳамияти жуда катта.

Институт олимлари молибден ва бошқа қишқиллик билан эрийдиган металллар монокристалларини янги метод билан ҳосил қила бошладилар. Мамлакатда бундай кристалларни санат кўламида ҳосил этиш ташини қилинмоқда.

И. ЖУКОВА,
(ТАСС мухбири),
Москва.

Ҳаммамиз унинг номини фахр билан тилаб оламиз, хотирасини ёд-мизда сақлаймиз. Ҳа, ахшлар номи одамлар қалбиди абадий яшайди. Халқ орасида Ота тахаллуси билан машҳур бўлган бу қаҳарбаста инсон бутун умрини эл-юрт, партия ишига бахш этди.

Ота билан кўп учрашганимиз, сўхбатда бўлганимиз, йиғилишларда қатнашганимиз. У давлат, халқ манфаатини ҳамма нарсадан устун қўярди,

ЎЗБЕКИСТОННИНГ БАҲОР МАВСУМИ

Кеча оқшомда қаҳрамон шайхлар Олмасовлар қўғирғон қилиб қолди. Телерадиога таърифлар кишининг овози таниш: яқинида Ўзбекистонда бўлган, пахтакорлар, журналистлар ва мактаб ўқувчилари билан учрашиб қайтган тажрибали денгизчи. «Ўзбекистон» телерадионинг капитани Евгений Константинович Балашов. У ўз экинчи аъзолари номидан «оқ олтин» республикаси меҳнатчиларига баҳор бошланганлиги муносабати билан қизгин салом йўллади. Кейин ишлари ҳақида маълум қилди. Капитанининг таъкидлашча, кеча «Ўзбекистон» телерадиоси ўзининг баҳорги мавсумини бошлади. Кема экинчи пухта тайёргарликдан кейин Қрим — Кавказ суви йўли бўйлаб баҳорги қатнов жадвали бўйича ҳаракатланиди. Оқшомда, пасоалар кемадан қайтади Қора денгизда қиш-кўш тўхта-масди. Ўш бўли ҳаракатлана-верарди. Бу йилги қишнинг кутилмаган даражада совуқ келиши январида кема ҳаракати тўхтади қўйди. Қўқни Одесса кўрғазини музлаб қо-ланди.

Хозир ҳам кўрғазда муз қўқанича йўқ. Лекин ҳавонинг тафти тўғиб, кема қатнайди-ган даражада келди. Баҳорнинг биринчи кунидан бошлаб денгизчилар барча қийинчи-ликларини енгиб, ишга кириш-дилар. Одесса портидан Қора денгиз пароходчилигида пасоа-жир кемалари орасида биринчи бўлиб «Ўзбекистон» телерадиоси йўлга чиқди. Унинг кетидан Одесса — Ботуми денгиз йўли орқали «Тожикистон», «Молдова», «Колхоз» телерадиоси кетди. «Ўзбекистон» телерадиоси кетидан Одесса — Ботуми денгиз йўли орқали «Тожикистон», «Молдова», «Колхоз» телерадиоси кетди. «Ўзбекистон» телерадиоси кетидан Одесса — Ботуми денгиз йўли орқали «Тожикистон», «Молдова», «Колхоз» телерадиоси кетди.

«ЗАФАРНОМА»

Ўзбекистон Ҳувачилари СССР таъин этилганларнинг 50 йиллигига бағишланган ва кол-лектив бўлиб яратилган «Зафарнома» деб ном берилган кўра қилишди. 12 то-дан иборат бу тўпламга кирити-ладиган очерклар оқ олтин ўла-сининг энг яхши кишилари тў-ғирисидан, бу ерда Совет ҳокимия-ти йилларида ўй берган ўзгариш-лар ҳақида, мамлакатимиз халқ-лар дўстлигининг улус кучи тўғирисидан хўна қилиди.

«Зафарнома»нинг тайёрлан-ган иккинчи китоби қишлоқ ме-хнатчиларига бағишланади. (ЎТАП).

УМР ЁТДУСИ

САЛОМАТЛИК ЗАҲМАТКАШЛАРИ

Мўйин Каримбобо ўғли дунё-дан ўтибди, деган соғуқ хабар лаҳзада атрофга тарқалди.

Бечоранинг қўлидан иш ке-ладиган фарзанди бормиди? — сўрашарди таъин-билишлар.

— Болалари хали ёш, каттаси энди ўн тўрт-ўн бешларга борди шеклиди.

Чиндан ҳам оила аянчли ахвол-да қолган. Бир ёқда юрт нотинч. Оқшомда тахтан қулатилган бўл-са ҳам, халқ учун бирор энгил-лик йўқ. Ёқубжон отасининг ўли-ми оила учун нечоғли катта йўқо-тиш бўлганлигини ўша кезларда қайқдан билсин.

Ота таъинининг ҳамма расм-русмлари тугамасданқў Ёқубжон-нинг бошига, заҳматлар ёғила бошлади. Оилани боқиб керак эди. Укалари нон деб йиғлагани-да отасини ёллади у. Жигарбанд-лари «Ака, менга оқ олиб бера-сизми», деб илтижо қилганида марҳум падари бузрукворини эс-лади. Бирор юмуш топиш керак эди. Лекин катталарга ҳам иш то-пиш амри-маҳол бўлган бир пайтда болакайга қайқдан топи-син?

Шунда кимдир Чимкентдаги ҳарбий лазарет бошлиқлари Ёқуб-жонни йўлбағишларини айти-тиб қолди.

— Ёқубжон, бирор иш топуни-нча билади хизмат қиларми, — дей-ишди лазарет врачлари Клавди-енко ва Махмудовлар.

Ўқубжон жон деб рози бўлди.

— Мен ўша устозларимни сира-уинотилмайман. Ўша кекса рус врачлари биринчи бор менга ма-дад қўлларини узатишди, қўлим-дан етаклаб ҳаёт йўлига бошлаш-ди, мураббийлик қилишди, — деб эслайди Ёқуб Каримбобоевич Мўйинов.

Ўқуб Каримбобоевич бу йил ет-мишинчи баҳорни қаршиламоқда. Лекин отахон хали ҳам тетик. Эх-тимол, бу нарсаси у кишининг хуш-қақчилиги, ҳаммаша ахшилик йў-лида жон койишми, савоби иш-лар кетидан кучи етганча қувиши туфайлидир. Ҳар ҳолда, унинг вуж-удига хали тетиклик, куч-қувват барқ уриб турибди.

Умр инсонга бекорчилик учун берилмайди. Уни яратмоқ, беэмо-қ керак. Бу беэмоқлар меҳнат, меҳнатқил билан бўлади, садоқат ва қўрқандан таваллуд топади.

Отахонинг умр дафтарини ва-рақлар эканам, бир-бирдан гў-зал, бир-биридан мароқли саҳи-фаларини ўқийам.

У комсомол сафига кирган 1919 йили, партия сафига қабул қи-линган 1923 йили эслайди. Бир

етим йигитчага шунчалик ишонч, шунчалик умид билан қаралгани-дан қалби бир дунё қувонгча тў-ди.

Йигитчадаги дид-фаросат, ме-хнатқилик ва матонат лазарет врачларининг эътиборини тортди.

— Боласи тушмағур тузук-ку.

Шундан сўнг шу ернинг ўзида икки ойлик курсда сабоқ олишга қўйилди. Курсни яхши тамомлаб, гувоҳнома олди. Ёқубжон ўзида йўқ хурсанд, уни энди санитарли-ка тайинлашди.

Кишлоқда дув-дув гап тарқалди.

— Мўйинбойнинг ўғли дўхтир бўлибди-я.

— Ҳа, онаси роҳатини кўрсин. Ёқубжоннинг тиббиёт оламига кириши ана шундай бўлди. Бир кунини уни ана устоз Клавдиенко йўқлаб қолди.

— Шу ерда ишлайверасанми ёки ўқинишга юборайликми?

Ўқубжон ўқинишга боришга кўн-ди.

— Ҳоҳласанг эртаданқў отлана-вер, Тошкентга кетасан. Онанинг кўн-ди.

«Ёш дўхтир»га қуйидагича гу-воҳнома берилди: «Черилов ўзиди сақ-лаш бўлими зарур практик синов-лардан ўтказди [300 соат] ва 1921 йил 11 апрел кунини бўлган комис-сия синовидеа ушбу хўнахонни кўр-сатганига курс доирасида билими бориғини аниқлаб, гувоҳнома берилди».

Ўқубжон Тошкентга келди. Кел-ди-ю, ўзини бошқа бир олам оғу-шда қўрди.

— Кўрдигини, мана бу дорил-фунуни Ленин қўрган. Бу ерда Лениннинг олимлари дарс бера-миш, — деди бир кунини шаҳарни томоша қилиб юришганда ўртоқ-ларидан бири.

— Биз ҳам ўқисак бўлармикан шу ерда? — қизикиб сўради ўрто-қидан.

— Агар техникуми яхши би-чирсанг, шу ерда ўқисан, деган-лар мударримиз.

Ушанда Ёқубжон Ленин қўрга-бу мактабда — Урта Осий дав-лат университетига сабоқ олиш-ни ният қилиб қўйди. Шундай қи-лди ҳам. Аввал ўзбек кўйини юр-тига ўқиниш кирди, кейин мусулмон фельдшерлик мактабига ўтди ва уни 1927 йилда битириб чиқди.

Ўқуб Каримбобоевич жомеат-лик ишларида фаол қатнаш бош-лади. Аввал Тошкентдаги мад-даният-санитария меҳнати бўлими раисининг ўринбосари, Тошкент об-ласт халқ маорифи бўлими муди-ри, республика солиқини сақлаш халқ комиссарининг ўринбосари

бўлиб ишлади. Лекин бир дақиқа ҳам билим олишдан, ўқиш-ўрга-нишдан тўхтамади. 1934 йилда эса Ленин дорилфунунининг меди-цина факультетини тамомлаб чиқ-ди...

Утган йилларнинг воқеаларини хотирлаб, ана отахонинг юзлари жиддий тусга кирди:

— Улуф Октябрь галабала-рини сақлаб қолиш учун қанча-дан-қанча ишлар қилиш керак эди. Қўтурган босмачилар тўдаси-ни янчиб ташлаш, саводсизлиқни тутатиш, ўлка экономикасини ва маданиятини кўтариш... Буларнинг ҳаммаси ўзига ҳос инқилобий қу-драти, матонатни талаб қилар эди.

...Тожикистон тоғларида Ибро-ҳимбек бошчилигидаги босмачи-лар ёш республикага қарши бош қўтарди. Кеттол душманининг ния-тини ёвуз эди. Унга қарши са-фарбарликда Ёқуб Каримбобое-вич ҳам қатнашди. Бир неча ой-лик жангу жадал билан Иброх-имбек қўлга олинди.

— Янги тузум галабаси душман-ларимизни қўтуртирган эди.

Лекин уларнинг ниятлари бирин-кетини барбод бўлаверди, — дей-ди отахон.

«Савлаш» заводи... медици-на-санитария бўлимига ишга кел-ган дўхтир кўз жароҳати билан оғирган ишчиларни даволашга бел боғлади. Шунда бир кун:

— Ёқуб Каримбобоевич, опера-ция қилинадиган беморлар анча-гина бор, бошлайвераймикми? Қўз-нин олиб ташлашдан бошқа илож йўқ. Қўзи бутунлай ишдан чиққан уларнинг.

Янги бошлиқ сесканиб кетди:

— Ўйлаб гапирясизми, бу нима деганингиз? Одамнинг кўзини олиб ташлаш...

Ўқуб ака шундай деди-ю, иргиб ўриндан турди.

— Қани, юринг, бошқа врачлар-ни ҳам чақиринг. Палаталарни айланиб чиқамиз.

Кўз жароҳатидан азоб тортаёт-ган, қорз зулмат гирдобидеа ин-гирётган навиқиронларни кўрган одамнинг юраги зирқиб кетар-ди. Булар масалани енгил-елар-ди ҳам. Аввал ўзбек кўйини юр-тига ўқиниш кирди, кейин мусулмон фельдшерлик мактабига ўтди ва уни 1927 йилда битириб чиқди.

Ўқуб Каримбобоевич жомеат-лик ишларида фаол қатнаш бош-лади. Аввал Тошкентдаги мад-даният-санитария меҳнати бўлими раисининг ўринбосари, Тошкент об-ласт халқ маорифи бўлими муди-ри, республика солиқини сақлаш халқ комиссарининг ўринбосари

бўлиб ишлади. Лекин бир дақиқа ҳам билим олишдан, ўқиш-ўрга-нишдан тўхтамади. 1934 йилда эса Ленин дорилфунунининг меди-цина факультетини тамомлаб чиқ-ди...

Утган йилларнинг воқеаларини хотирлаб, ана отахонинг юзлари жиддий тусга кирди:

— Улуф Октябрь галабала-рини сақлаб қолиш учун қанча-дан-қанча ишлар қилиш керак эди. Қўтурган босмачилар тўдаси-ни янчиб ташлаш, саводсизлиқни тутатиш, ўлка экономикасини ва маданиятини кўтариш... Буларнинг ҳаммаси ўзига ҳос инқилобий қу-драти, матонатни талаб қилар эди.

...Тожикистон тоғларида Ибро-ҳимбек бошчилигидаги босмачи-лар ёш республикага қарши бош қўтарди. Кеттол душманининг ния-тини ёвуз эди. Унга қарши са-фарбарликда Ёқуб Каримбобое-вич ҳам қатнашди. Бир неча ой-лик жангу жадал билан Иброх-имбек қўлга олинди.

— Янги тузум галабаси душман-ларимизни қўтуртирган эди.

Лекин уларнинг ниятлари бирин-кетини барбод бўлаверди, — дей-ди отахон.

«Савлаш» заводи... медици-на-санитария бўлимига ишга кел-ган дўхтир кўз жароҳати билан оғирган ишчиларни даволашга бел боғлади. Шунда бир кун:

— Ёқуб Каримбобоевич, опера-ция қилинадиган беморлар анча-гина бор, бошлайвераймикми? Қўз-нин олиб ташлашдан бошқа илож йўқ. Қўзи бутунлай ишдан чиққан уларнинг.

Янги бошлиқ сесканиб кетди:

— Ўйлаб гапирясизми, бу нима деганингиз? Одамнинг кўзини олиб ташлаш...

Ўқуб ака шундай деди-ю, иргиб ўриндан турди.

— Қани, юринг, бошқа врачлар-ни ҳам чақиринг. Палаталарни айланиб чиқамиз.

Кўз жароҳатидан азоб тортаёт-ган, қорз зулмат гирдобидеа ин-гирётган навиқиронларни кўрган одамнинг юраги зирқиб кетар-ди. Булар масалани енгил-елар-ди ҳам. Аввал ўзбек кўйини юр-тига ўқиниш кирди, кейин мусулмон фельдшерлик мактабига ўтди ва уни 1927 йилда битириб чиқди.

Ўқуб Каримбобоевич жомеат-лик ишларида фаол қатнаш бош-лади. Аввал Тошкентдаги мад-даният-санитария меҳнати бўлими раисининг ўринбосари, Тошкент об-ласт халқ маорифи бўлими муди-ри, республика солиқини сақлаш халқ комиссарининг ўринбосари

бўлиб ишлади. Лекин бир дақиқа ҳам билим олишдан, ўқиш-ўрга-нишдан тўхтамади. 1934 йилда эса Ленин дорилфунунининг меди-цина факультетини тамомлаб чиқ-ди...

Утган йилларнинг воқеаларини хотирлаб, ана отахонинг юзлари жиддий тусга кирди:

— Улуф Октябрь галабала-рини сақлаб қолиш учун қанча-дан-қанча ишлар қилиш керак эди. Қўтурган босмачилар тўдаси-ни янчиб ташлаш, саводсизлиқни тутатиш, ўлка экономикасини ва маданиятини кўтариш... Буларнинг ҳаммаси ўзига ҳос инқилобий қу-драти, матонатни талаб қилар эди.

...Тожикистон тоғларида Ибро-ҳимбек бошчилигидаги босмачи-лар ёш республикага қарши бош қўтарди. Кеттол душманининг ния-тини ёвуз эди. Унга қарши са-фарбарликда Ёқуб Каримбобое-вич ҳам қатнашди. Бир неча ой-лик жангу жадал билан Иброх-имбек қўлга олинди.

— Янги тузум галабаси душман-ларимизни қўтуртирган эди.

Лекин уларнинг ниятлари бирин-кетини барбод бўлаверди, — дей-ди отахон.

«Савлаш» заводи... медици-на-санитария бўлимига ишга кел-ган дўхтир кўз жароҳати билан оғирган ишчиларни даволашга бел боғлади. Шунда бир кун:

— Ёқуб Каримбобоевич, опера-ция қилинадиган беморлар анча-гина бор, бошлайвераймикми? Қўз-нин олиб ташлашдан бошқа илож йўқ. Қўзи бутунлай ишдан чиққан уларнинг.

Янги бошлиқ сесканиб кетди:

— Ўйлаб гапирясизми, бу нима деганингиз? Одамнинг кўзини олиб ташлаш...

Ўқуб ака шундай деди-ю, иргиб ўриндан турди.

— Қани, юринг, бошқа врачлар-ни ҳам чақиринг. Палаталарни айланиб чиқамиз.

Кўз жароҳатидан азоб тортаёт-ган, қорз зулмат гирдобидеа ин-гирётган навиқиронларни кўрган одамнинг юраги зирқиб кетар-ди. Булар масалани енгил-елар-ди ҳам. Аввал ўзбек кўйини юр-тига ўқиниш кирди, кейин мусулмон фельдшерлик мактабига ўтди ва уни 1927 йилда битириб чиқди.

Ўқуб Каримбобоевич жомеат-лик ишларида фаол қатнаш бош-лади. Аввал Тошкентдаги мад-даният-санитария меҳнати бўлими раисининг ўринбосари, Тошкент об-ласт халқ маорифи бўлими муди-ри, республика солиқини сақлаш халқ комиссарининг ўринбосари

бўлиб ишлади. Лекин бир дақиқа ҳам билим олишдан, ўқиш-ўрга-нишдан тўхтамади. 1934 йилда эса Ленин дорилфунунининг меди-цина факультетини тамомлаб чиқ-ди...

ларни даволаш устида бош қотир-ди.

— Уша пайтда кўзи жароҳатлан-ганлар юз кишидан ҳам ортиқ эди. Қарангки, уларнинг ҳаммаси-ни даволадик. Оз бўлмасе, улар умрбод ожиз бўлаётган эдилар, — дейди бош қайқаб Ёқуб ака.

Кейин уни ана солиқини сақлаш соҳасидаги раҳбарлик ишларига юборишди. Сурхондарёда соҳа-соғлиқни сақлаш бўлимига мудар-ири қилиб тайинланди. Сўнгра Ўз-бекистон ССР соғлиқни сақлаш халқ комиссари лавозимига ишлади.

— Ажойиб халқимиз бор, — дейди Ёқуб Каримбобоевич, — Мен бир неча халқ қўрилишлари-да қатнашдим. Не-не ишларини бунёд этишмади улар.

У «Фарҳадстрой» қурилиш бошлиғининг медицина бўйича ўринбосари, Катта Фарғона кана-ли қурилиш бошлиғининг соғлиқ-ни сақлаш соҳасидаги муовини бўлиб ишлаган йилларини, Оқтепа канал ва ГЭСида иштирок этган йилларини эслайди. Уша йилларда меҳнатқил халқнинг саломатлиги учун қандай жонбозлик кўрсати-ган эди.

Медицина кадрлари тайёрлаш соҳасида ҳам талайгина хизматла-ри бор. Тошкент медицина ин-ститутининг директори, санитария институтининг раҳбари сифати-да хизмат бурчини садоқат билан бажарди.

Мана, йигирма икки йилдирки, Н. А. Семашко номи Ўзбекистон ССР Давлат курортология ва фи-зиотерапия илмий-тектириш ин-ститутининг директори лавозими-да ишлаб келмоқда.

Ривоятларга қараганда, Алишер Навоийнинг ярим табиб, ярим шо-ир бир шоғирди бўлган экан. Уша киши Тошкентда ҳам бўлиб, бу ернинг иқлими, табиий шараитини кўриб, қойил қолган экан. Қадимий Шошнинг Хончорбоғ даҳаси-га бургандеа ажойиб мўъжизани кўргандеа таққа тўхтаб қолган экан:

— Бу ернинг ҳар бир бўйра замини бир қоп тиллога барабор келур, — деб баҳолаган экан. Шундан сўнг у бор бисотидаги пулларини тўплаб, шу ерда катта бир бўр барпо қилган экан. Бўр

шунчалик диккушо бўлган экан-ки, уни кўрган одам лол қолар экан. Одамлар бу бўрда Хончор-боғ деб ном беришган экан.

— Хозир ҳам Хончорбоғ деган жой бор. Илгари бизнинг инсти-тутимиз жойлашган ерлар ҳам шу даҳага кирган эди, — дейди Ёқуб Каримбобоевич, — бу ер-нинг обихавоси Тошкентнинг ҳам-ма еридан ҳам бошқача. Негаки, бу ерда дашт ҳавоси билан тоғ ҳавоси бирга қўшилиди.

Институт ўзининг ҳозирги тер-риториясига кўчиб келгандан бу-ён ўтган даврда беҳисоб ишлар амалга оширилди, республикада санитария-курорт ишларини ри-вожлантиришда асосий марказ бўлди.

1957 йил 12 январь... Тошкент минерал сувининг дастлабки қу-дурларидан об-ҳаёт отилиб чиқ-ди. Тошкентдан иссиқ сув чиқ-қубди, деган хабар ҳамма ёққа тарқалди. Эндилкида бу шифо-бахш сувнинг шўхрати бутун мам-лакатга ёйилган.

— Бу соҳада Ёқуб Каримбобо-евнинг хизматлари катта, — дейишди институт ходимлари.

Чиндан ҳам шундай. Минерал сув манбаларини қидиришда шахсан унинг ўзи катта ташаббус билан чиқди ва бу ишга бошчилик қилди.

Минерал сув бўлиги кўзининг очилиши институт истиқболини ана ҳам очиб юборди. Шу туфай-ли шифобахш маскан учун янги бино қурилди, 300 ўринли касал-хона иш бошлади, катталар ва болалар учун курорт-физиотера-пия поликлиникаси вужудга кел-тирилди. Чортоқда республикада биринчи бальнеология курорти ва бошқа бир қанча шифохоналар эл хизматиға қўйилди.

Дўғиримизнинг билимдон та-библаридан бири Ёқуб Каримбо-евнинг Мўйинов совет соғлиқни сақлаш масалаларини меҳр билан ўрганди, бу соҳадаги янги илгор нарсаларни ҳаётга табиқ этиш йўлида жонбозлик кўрсатди. Ота-хоннинг халқимиз саломатлиги йўлидаги хизматлари юксак тақ-дирланди. Унинг кўксига Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ор-денлари, «Ҳурмат Белгиси» орде-

ни, кўша-кўша медаллар порлаб турибди.

Камтарин инсоннинг республи-камиз ижтимоий ҳаётида ҳам муносиб ўрни бор. Ўзбекистон КП(б) Марказий Комитети аъзо-си, республика Олий Совети де-путати, Ўзбекистон ССР Марка-зий Ижроия Комитетининг аъзо-си, Тошкент шаҳар Советининг депутаты, ВЛКСМ Урта Осий бю-роси пленумининг аъзоси сифа-тида озоод дўғр кишиларига хиз-мат қилди. У СССР Иттифоқи ку-рортотлоғлар ва физиотерапевтлар жамиятининг фахрий аъзоси ҳамдир.

Ўқуб Каримбобоевич 38 та илмий асарининг авторидир. Унинг кўз жароҳатини даволаш юзасидан олиб борган илмий иш учун медицина фанлари кандидати де-ган илмий даража берилган.

Инсон шу табаруқ замонамиз бағдидеа тетапоқ қилишдан қор-тиб, намоёт ёшига қедар босиб ўтган қўлига назар ташлар экан, ўзига-ўзи: «Хўш, мен ортим, элими учун нималар қилдим?» деб саов бериши табиий. Агар Ёқуб Каримбобоевич Мўйинов-нинг ҳаёт йўлига унинг қанчадан-қанча саховатли ишларига эл-юрт соғлиғи деб чеккан заҳмат-ларига назар ташласан, барзалки уларнинг сержило ёғдуси тагин ҳам равшанроқ порлаб тургандай туюлади.

Яхё ТУХТАЕВ.

Суратда: (чапдан ўнгга) инсти-тут ходимларидан — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, институтининг клиника касалхона-си бош врач А. Бурхонов; поли-клиника бўлимининг врач Ш. Ёйинова, институт директори. Ўз-бекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби. доцент Е. Мўйинов, кадрлар бўлимининг бошлиғи Г. Соҳиқов, медицина фанлари нандидати М. Ёйдошев ва поликлиника бўлими бўйича бош врач ўринбосари, Ўзбеки-стон ССРда хизмат кўрсатган врач У. Шоғуломов врач С. Мирҳа-мова, медицина фанлари нанди-дати Н. Топуловлар ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИГА

КЕНГ ЙЎЛ

Хаваскор яхкахон хонандаларнинг республика конкурси

Денгизлар' дарёлардан пайдо бўлади, дарёлар эса неча-неча ирмоқлар қўшилишдан қудрат олади. Ирмоқлар нечоғли кўп бўлса, дарёлар қанчалик тўлиб оқса — денгизлар ҳам сермавж ва тўқилли бўлади. Ниҳоллар ўсиб чинорга айланади. Илдиш қанчалик соғлом ва мустаҳкам бўлса — шунчалик умрбоқийлик насб этади...

Агар ушбу таъбирлар жонз бўлса — санъат оламида ана шу нисбасиз денгизга азим чинорга қиёс қилардим. Санъатимиз ҳам ҳар қачон шу каби ирмоқларнинг равон оқишидан, ниҳолларнинг гурирлаб яшашидан қудрату жи-ло, салобату кўрк, таровату гў-заллик олиб, равшан топиқда.

Халқимиз санъатсевар, икдоркор халқ. У бебаҳо ва антиқа дўр-налар кашф этади. Ана шу иқдор намуналарини эса халққа хўнахон қилиди. Яратувчи ва бунёдкор халқимиз орасида ажойиб талант-лар, нобъ истеъдодлар мавжуд. Партия ва ҳукуматимизнинг икдоркор—санъаткорларга, айни-қас, халқ талантларига ғамхўрлиги ва қийин ердами туфайли то-бора бу соҳада ютуқларимиз кў-лам кенгаймоқда.

Уч кун мобайнида республика-миз пойтахти Тошкентда ўтказил-ган хаваскор яхкахон хонандалар-нинг кўрик — конкурси бунинг ёрқин далилидир. Умум

Янги Зеландия диёрида

КАНБЕРРА, 29 февраль. (ТАСС). СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Е. С. Насриддинов бошчилигидаги делегацияси мундо бўлиб Янги Зеландия баш миносири Йон Маршалл билан ташир ишлар миносири Кейт Хоик қабул қилди. Делегация аъзолари парламенти ҳам бори депутатлар билан учрашди.

Баш миносири Й. Маршалл СССР Олий Совети делегацияси шарафига анифат берди. Анифат вақтида Й. Маршалл ва Е. С. Насриддинов нутқ сўлаб, СССР ва Янги Зеландия халқларининг маиаратлари йулида инкала мамлакат ўртасидаги муносабатларини ривожлантириш мақбул эканлигини таъкидлади.

ЖЕНЕВА. БМТ Баш секретари Курт Вальдхайм Европадаги кескилик ҳозир юмшатирилганини хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасида Умумиропа кенгашини чағиритишга кумаклашди, деб умид билдири.

У Миллатлар саройида ўтказилган матбуот конференциясида сўзлаган нутқида халқаро ҳамкорлигининг муҳимлигини, чунки бу йулдаги ҳар бир кадам БМТ фаолиятига ёрдам беришини ҳам таъкидлади. (ТАСС).

Жаҳон бўйлаб

ВАРШАВА, 29 февраль. (ТАСС). Польша Бирлашган илчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герек таклифига биноан Болгария Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг раиси Т. Живков 25 февралдан 23 февралгача дустона визит билан Польшада бўлди.

Визит чоғида, дейялади ПАП агентлиги тарқатган хабарда, ҳар икки партия ва давлат ўртасидаги қардошларча ҳамкорлигини янада кенгайтириш билан боғланган масалалар юзасидаги фикрлашиб олинди.

Иккала мамлакат ўртасида социалистик интернационализм принциплари мувофиқ, ҳар икки давлат ва халқларнинг бахтсизлигини кўлаб ҳамма соҳаларда ҳамкорлик муваффақиятли ривожланиб бораётганини мамнуният билан қайд қилди. Силсий, итисодиий ҳамда илмий-техникавий ҳамкорлигини янада кучайтиришга қаратилган тадбирлар келишиб олинди. Мана шу

БИРАИК ВА ЖИПСЛИК

муносабатларнинг ривожланиши билан бир вақтда икки давлат ва халқларнинг бахтсизлигини кўлаб ҳамма соҳаларда ҳамкорлик муваффақиятли ривожланиб бораётганини мамнуният билан қайд қилди. Силсий, итисодиий ҳамда илмий-техникавий ҳамкорлигини янада кучайтиришга қаратилган тадбирлар келишиб олинди. Мана шу

социалистик давлатлар ҳамдустлигининг бирлиги ҳамда марксизм-ленинизм принциплари асосида халқаро коммунистик ва илчилар ҳаракатининг жипислиги нақадар катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар силсий маслаҳат комитетининг янгида Прагада бўлиб ўтган кенгашининг қарорларини бажариш билан боғланган баш масалалар ҳам муҳакам қилинди.

Музокаралар самимий вазиюда ўти ҳамда муҳакам этилган ҳамма масалалар юзасида томонлар тўла лийли эканликлари таъкидлади.

Музокаралар чоғида Совет Иттифоқи билан қардошлиқни янада мустаҳкамлаш, социалистик давлатлар ҳамдустлигининг бирлиги ҳамда марксизм-ленинизм принциплари асосида халқаро коммунистик ва илчилар ҳаракатининг жипислиги нақадар катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар силсий маслаҳат комитетининг янгида Прагада бўлиб ўтган кенгашининг қарорларини бажариш билан боғланган баш масалалар ҳам муҳакам қилинди.

Музокаралар самимий вазиюда ўти ҳамда муҳакам этилган ҳамма масалалар юзасида томонлар тўла лийли эканликлари таъкидлади.

Совет Иттифоқи шу йилнинг март ойида Лейпциг шаҳрида очиладиган баҳорги халқаро ярмаркада қатнашиш учун катта тайёргарлик кўрмоқда. 1922 йилда бу ярмаркада биринчи марта иштирок этган Иттифоқимиз бу йил унда 50-мартга қатнашаётир. Суратда: 1926 йилги Лейпциг халқаро ярмаркасида СССР павильонининг кўриниши. АДН—ТАСС фотоси.

ШИМОЛИЙ ИРЛАНДИЯ. Ньюри шаҳри ҳар томондан қуршаб олган. Шаҳар аҳли тинч намоишчилардан ваҳшиёна ўч олигани учун норозилик билдириб оммавий намоиш ўтказмоқдалар. Шаҳарга 5 мингдан зиёд солдат ва полициячилар, ўнлаб броневиклар ва пулемётлар билан қуроллаган вертолётлар олиб келинганига қарамай, мазмунлар намоишини тарқатиб юборишга ботина олмадилар. Суратда: броневиклар шай бўлиб туршишди. Камера Пресс—ТАСС фотоси.

ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ

ХАНОЙ. Хинди-Хитой ватанпарварлари Америка ва қуригоч режим қушчиларига зарба беришни давом эттирмоқда.

Тарб мамлакатлари инфоармазия агентликлариинг берган хабарларига кўра, Жаңуабий Вьетнам халқ оқолини қуригоч режим қушчиларининг жангчилари 26 февралда Америка қушчиларининг Данаг ва Фуьендаги позицияларига, шу, нингден кўригоч режим армияси қушчиларининг Контум, Залай, Тайнин, ва Виньлонг вилоятларидаги позицияларига ҳужум қилиб, душманининг аскар ва техникаси анига талафот етказганлар. Америка қушчилари Данагдан 24 километр жануоби-ғарб томонда партизанилар қўмиб қўйган мингга урилиб портлаши натижасида қўмига америкалик харбий хизматчилар ҳалок бўлган.

Марназия ясен тоғдан ўтказган 14-йўлда Сайгон қўригоч қушчилари ватанпарварлар уюштирган пистирмаларда бир неча бор тушиб қолди. Бунинг натижасида улар анига талафот кўрдилар.

Каосан Патет Лао агентлигининг хабарларига қараганда, Севангнет аниготидаги ҳаракат қилбелган Лаос ватанпарвар қушчилари Банькиндаги душман позицияларига ҳужум қилган, лар. Ватанпарварлар душманининг 20 та яқин солдатини сафдан чиқариб, қўп миқдорда қуригоч-яроғини қўлга туширганлар ва яқин қилганлар. Лаос ватанпарварлари жаъ рейдларини ўтказиб, улар қушчиларини отрядларига зарба бериб, 20 февралда Баньки чеккаларида душманининг 20 дан ортиқ солдат ва офицериини қириб ташлаганлар.

Лаос ватанпарварлари 18 февралдан 20 февралга қадар Вьетнам вилоятидаги жанглар вақтида душманининг 40 та яқин солдатини сафдан чиқарган. 3 оғир тушунни мажарлаганлар. (ТАСС).

МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

Совет Иттифоқи ва башоа социалистик давлатларнинг америка босқинчиларига қарши олиб бораётган уруши америка жамоатчилигининг ҳам кескин намовилигига урмоқда. Бу уруш американинг фожиасига айланган қонлилик ва шулар билан бир вақтда муҳим шайларни жулдириб берилди. Жаҳон жамоатчилигининг кескин намовилигига қарамай, Хинди-Хитой халқлари билан ҳар қилинган уруш кураш мажаралари билан баш бор қуригочлиқ ўтилди.

Совет Иттифоқи ва башоа социалистик давлатларнинг америка босқинчиларига қарши олиб бораётган уруши америка жамоатчилигининг ҳам кескин намовилигига урмоқда. Бу уруш американинг фожиасига айланган қонлилик ва шулар билан бир вақтда муҳим шайларни жулдириб берилди. Жаҳон жамоатчилигининг кескин намовилигига қарамай, Хинди-Хитой халқлари билан ҳар қилинган уруш кураш мажаралари билан баш бор қуригочлиқ ўтилди.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

МУШУКНИНГ ВАТАНИ

Уларимиздаги оддий мушукнинг ватани Африка эканлигини кўпчилик билмас керак. Мушукнинг аждоғлари Нубия — ҳозирги Судан территориясида яшаган. Бундан тўрт минг йил муқаддам улар Мисрга ўтишган. Қадимги мисрликлар мушукларни худонинг бир қириниши деб уни жууда эъзозлаган, мушукка сикинишган. Бирор уйда мушук ўлғудай бўлса, уй эгалари мотам белгиси сифатида қошларини қирдириб ташлаган. Мушуклар Мисрдан Грецияга олиб келинган. Кейинчалик, VII асрдан бошлаб, эса улар Европада пайдо бўлишди.

ҒАЛАТИ КАСАЛЛИК

Ироқлик етти йшар Иттироз Азаро одатдан ташқари ғайри-табиий касалга чалинган. Еш қизча мечалари жууда яхши кўради, кундузи—ёғруда эса бутунлай қуролмайди. Врачларнинг фикрича, бу ғалати касаллигини даволаб бўлмас эмиш.

140 ЕШДА

Эронлик Бахш Али Сабзин рафисига 30 йшда ўғил кўрди. Янги туғилган чақалоқнинг отаси ҳозир 140 ёшда. Бахш Али Сабз бундан 100 йил муқаддам биринчи марта уйланган эди. Унинг катта ўғли ҳозир 87 йшга ирди.

БИР КЎРИШДАЁҚ

105 ёшга кирган полковник Ральф Кэмпбелл Жаңуабий Африка Республикасининг Киниса шаҳрида ўзидан 45 йш кичик бўлган Адриан Каппа уйланди. Шунини қизиқи, полковник бу хонимни бир кўришдаёқ севиб қолган экан.

МАНГУ КАЛАМ

Япониядаги фирмалардан бири оддий қилимдан сув билан ишлайдиган авторучка ишлаб чиқарди. Ручкага қотирилган сийхли капсула уриналиди. Капсула икки йил давомида ёзишга беамол етади. Ручкага оддий сув тўлдирлиб турилса бас.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БҮГҮН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
10.55 — ТОШКЕНТ, 11.00 — Янгилар, 11.10 — Цирк майдо-нида (бадий фильм), 12.30 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Кичиктойлар учун кўрсатиш, 18.40 — Бугун сиз билан дирижёр, 19.40 — Ахборот, 20.00 — Миллионлар ленинча университети, 20.30 — Ахборот, 20.50 — Қарин зарбдор қурилишда, 21.20 — Милохат Дадабоева қўйлади, 22.00 — «Вақт», 22.30 — Насриддиннинг саргузаштлари (бадий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
18.15 — МОСКВА, 18.20 — Янгилар, 19.00 — Мультифильм, 19.10 — Музикали афиша, 20.00 — Хужиятчи фильм, 20.30 — Эфирда «Молодость», 20.50 — Телефильм, 22.00 — ТОШКЕНТ, 22.30 — Концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
20.00 — ТОШКЕНТ, Испан соати (фильм-опера), 20.45 — Лайла ва Мажнун (бадий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/П да Парвона, 3/П да Шоҳ Эриш, 4/П да Парвоз.

МУЖИКИНО НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2/П да Амаб савдолар, 3/П да Хотинимнинг эри, 4/П да Ярин тундаги ўғирлик.

КИНО

Саломат (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 60 ПИЛЛИНГ», НАВОЙИ НОМЛИ, САЎГАТ САРОНИ, «ЎҒУЧ», «ДРУЖБА», «ЧАЙКА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечкурун), Соҳибнамол маликам — «3ВЕ-КИСТОН» (кундуз ва кечкурун). Зангори олов минораси — «3ВЕ-КИСТОН 25 ПИЛЛИНГ» (кундуз ва кечкурун).

Туманли тун — ҲАМЗА НОМЛИ (кундуз ва кечкурун).

Антрацит — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечкурун).

Россия империясининг салтанати ани яна қўлга тушмас қасоскорлар — «КОМСОМОЛ 30 ПИЛЛИНГ» (кундуз ва кечкурун).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

22 март кеч соат 7 да
ЕВРОПА КУБОГ ЭТАЛАРИНИНГ
КУБОГИ УЧУН

ФУТБОЛ

Коллектив бўлиб қўриш учун эъланлар 15 мартгача қабул қилинади, белгилар 15 дан 20 мартгача эрталаб соат 9 дан кеч 6 гача тарқатилади.

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати миносирига қаратилган МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОР-ЛИК-ТЕХНОЛОГИК БЮРОСИГА (Ўзбекистон аъчаси, 30 «а» уй) лойиҳа баш инженерлари лавозимига инженер қурувчи лар ва баш конструкторлар, группа раҳбарлари, етаничи инженер ва техниклар: генплан ва вертикал планировка бўйча группа раҳбарлари, автоматика ва контрол-ўлчов асбоблар бўйча инженерлар, инженер-сантехниклар, вентиляция ва иситиш бўйча иситиш техниклари, граждан ва саноат иншоотлари бўйча: инженер-топограф, сметачи, инженер ва техниклар (меҳнат ҳақи ишбай), графика-рассомлар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — вақтбай-мунофоти.

«ЭЛЕКТРОСМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ 9-МОНТАЖ УЧАСТКАСИГА

Урта Осиё территориясидаги подстанциялар ва Сирдарё ГРЭСида монтаж бўйча ишлар учун 3—6 разрядли электромонтажчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай, 50 процент командировка ҳақи тўланади. Елгиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар. Тошкент шаҳар, Пролетар қўчаси, 4-уй, аҳолини ишга юллайтириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда Тошкент шаҳридаги раён иккони қўштарлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш миносирига қаратилган Республикани электротехника медицина техникуми коллектив техникум директори Қ. Х. Ғофуровга ораси

Ҳақиқат КАРМОНАВИНГ

вафот этганлиги муносабати билан қурув таълиқ изхор қилинади.

СИНФИЙ ЖАНГЛАР

Капитализм дунёсининг ҳозирги вазияти синфий курашининг гоят кескинлашганини билан характерланади. Ғарбий Европада, Қўшма Штатларда ва башоа капиталистик давлатларда меҳнаткашларнинг ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш йўлидаги оммавий ҳаракати давом этмоқда.

АҚШда монополиялар билан ишчилар ўртасида мамлакат тарихида гоят узоқ вақт давом этган энг шиддатли синфий жангларнинг бири тўғаланди. Ғарбий соҳилдаги 15 минг докернинг забастовкаси 134 кун давом этди. Бу забастовка натижасида 24 портнинг иши тўхтаб қолди. Ҳукумат қорхона эгеларининг манфаватларини кўлаб ҳаракат қилди ва иш ташловчиларни эъриқ билан ишга қайтиб келишга мажбур этмоқчи бўлиб ўринди. Аммо мазмунларнинг ва монополияларнинг таъзикига қарамай, докерлар сабот-матонат билан ҳаракат қилиб, иш ҳақини ошириш ва иш билан таъминлаш тўғрисидаги талабларини қондирилишга муваффақ бўлилар.

Бу забастовка аҳамияти иқтисодий жиҳатдан чекланиб қолмади. Гап шундаки, стачка қизиб кетган бир пайтда АҚШ ҳукумати, «фавқулодда иқтисодий қоралар» анига олишди, иш ҳақини қўлайтирмай бир миқдорда сақлаб қолди ва аслида иш ташлашни тақиқлаб қўйди. Ғарбий соҳилдаги докерлар бундай оғир шарт-шароит ҳам курашни давом эттириб, ҳукуматнинг меҳнаткашлар ҳақийи ҳуқуқларига эид бўлган сиёсатига очикдан-очик қарши чиқидилар.

Атлантик океанининг башоа бир томонида — Британия оролларида қариб 300 минг кончининг кураши ҳам худди шундай кескин тус олди. Хит бошлиқ консерваторлар ҳукумати халқнинг ўз хоҳишини аниқлаш изхор қилишга қарамай, Буюк Британияни Ғарбий Европанинг «Умумий бозорига» қўйиш тўғрисидаги қарорини парламентда тасдиқлаб олгандан кейин, меҳнаткашлар билан Англиядаги ҳукумат докерлар ўртасида биринчи марта катта жанг бўлди. Консерваторлар Англиянинг «Умумий бозорига» қўйилиши билан боғлиқ бўлган ҳамма мажараларини, чунки, озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур товарларнинг нархини ошириш, солиқларини қўлайтириш, «фойда бермайдиган» айрим ишлар чикорши тармоқларидаги ишларни тўхатиб қўйиш натижасида рўй берадиган қийинчиликларни меҳнаткашлар зиммасига қўйишди. Аммо шахтёрлар стачкасининг муваффақият қозонганини (бу стачкани меҳнаткашларнинг бошқа отрядлари ҳам қўлаб-қувватлади) инглиз ишчилар синфи консерваторлар ҳукуматининг халқ манфаватларига эид бўлган сиёсатига зарба бериш учун қатъий бел боғлаганлигини кўрсатди.

Италия, Германия Федератив Республикаси, Голландия, Франция, Испанияда ҳам забастовка ҳаракати кенг авз олди. Капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашлар турмуш шартининг оғирлашганига, инфляция, қимматчилик ва оммавий иш-сизилининг авз олганлигига (ҳозирги вақтда АҚШ, Япония, Канадада ва Ғарбий Европа мамлакатларида 9 миллион ишсиз бор), капиталистик давлатлар ҳукуматларининг меҳнаткашлар манфаватлари ҳисобига иқтисодий кризисдан қутулиш йўлидаги ури-нишларига жавобан стачка курашини қучайтирмоқдалар. (ТАСС).

ДИПЛОМАТИК НАЙРАНГБОЗЛИК

онда яшаётган халқларга мажбуран қабул қилдиришга ури-наётганликлариини кўрсатмоқда.

Америка раҳбар доираларининг «Вьетнамлаштириш» сиёсати ҳам, уларнинг «тичилик план»и ҳам кенг жамоатчилик томонидан фож қилиб ташланган бўлса-да, Вашингтон дипломатлари ва Пентагон генераллари қайсарлик билан Вьетнам масаласини фият ҳарбий йўл билан ҳал қилиш мақсидидан қайтанларча йўш. Шунинг учун уруш тўхатилаёттир. Анигча, америка харбийлари урушни янада кучайтирмоқдалар. Вьетнам Демократик Республикасини, Жаңуабий Вьетнам, Лаос ва Камбоджа ерларини америка ҳаво қароқчилари тиймаж бомбардмон қилмоқдалар. Вашингтон дипломатияси эса Париждаги учрашулардан жаҳон жамоатчилигини диққатини Хинди-Хитойдаги аҳволдан четта тортиш ва ўзининг ра-сил халқи-халқларини оқиллаш учун фойдаланишга ури-наёттир. Мана бир неча йиллардан бери бу учрашулар давом этмоқда, лекин бирор натижа бергани йўш. Учрашулар ўтказилмоқда, Вьетнам, Лаос ва Камбоджа

оқулар Вашингтоннинг ушбу найранглигини дардор пайқаб, уни фож қилиб ташлади. Совет ҳукуматининг баёнотида таъкидлаб ўтилганидек, бу планининг қабул қилиниши Вьетнам ватанпарвар қушчиларини қуролсизлаштига ва уларнинг тамомла таслим бўлишига олиб иелган бўлар эди. Шунинг учун Вьетнам ва татипарварлари АҚШ агрессиясини оқиллаш ва уни бошқа қуришда давом эттиришга қаратилган ушбу планини рад қилдилар.

Агар Вашингтон раҳбар доиралари Вьетнам масаласини тинчлик йўли билан ҳал қилишга интигилликларига эди, унда улар ҳаво урушини, Вьетнамдаги барча харбий ҳаракатларни тўхтатган, ҳеч қандай шартсиз ўз қушчиларини қайтаришга жулдириб берилди. Жаҳон жамоатчилигининг кескин намовилигига қарамай, Хинди-Хитой халқлари билан ҳар қилинган уруш кураш мажаралари билан баш бор қуригочлиқ ўтилди.

Америка Қўшма Штатларининг Хинди-Хитойда олиб бораётган уруши америка жамоатчилигининг ҳам кескин намовилигига урмоқда. Бу уруш американинг фожиасига айланган қонлилик ва шулар билан бир вақтда муҳим шайларни жулдириб берилди. Жаҳон жамоатчилигининг кескин намовилигига қарамай, Хинди-Хитой халқлари билан ҳар қилинган уруш кураш мажаралари билан баш бор қуригочлиқ ўтилди.

Совет Иттифоқи ва башоа социалистик давлатларнинг америка босқинчиларига қарши олиб бораётган уруши америка жамоатчилигининг ҳам кескин намовилигига урмоқда. Бу уруш американинг фожиасига айланган қонлилик ва шулар билан бир вақтда муҳим шайларни жулдириб берилди. Жаҳон жамоатчилигининг кескин намовилигига қарамай, Хинди-Хитой халқлари билан ҳар қилинган уруш кураш мажаралари билан баш бор қуригочлиқ ўтилди.

Совет Иттифоқи ва башоа социалистик давлатларнинг америка босқинчиларига қарши олиб бораётган уруши америка жамоатчилигининг ҳам кескин намовилигига урмоқда. Бу уруш американинг фожиасига айланган қонлилик ва шулар билан бир вақтда муҳим шайларни жулдириб берилди. Жаҳон жамоатчилигининг кескин намовилигига қарамай, Хинди-Хитой халқлари билан ҳар қилинган уруш кураш мажаралари билан баш бор қуригочлиқ ўтилди.

Совет Иттифоқи ва башоа социалистик давлатларнинг америка босқинчиларига қарши олиб бораётган уруши америка жамоатчилигининг ҳам кескин намовилигига урмоқда. Бу уруш американинг фожиасига айланган қонлилик ва шулар билан бир вақтда муҳим шайларни жулдириб берилди. Жаҳон жамоатчилигининг кескин намовилигига қарамай, Хинди-Хитой халқлари билан ҳар қилинган уруш кураш мажаралари билан баш бор қуригочлиқ ўтилди.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Централного Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №29, Редактор—336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Мазсул секретарь — 334455, Мазсул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турумуш — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилувчи — 331455, Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 333258, Қиллоқ ҳужалиги — 337604, Алабёт ва санъат — 332036, Фаг, мактаб ва олий ўқув юрталари — 334451, Махаллий ахборот ва спорт — 331424, Коммутура—330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258, 332149, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенография — 337343, Корректур — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутура—330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258, 332149, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенография — 337343, Корректур — 337162, Эълонлар — 338142, Қарин — 38—42, Нукус — 42—62 Самарканд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фаргона — 4—29—44.